

ΤΡΑΓΟΥΙ

2

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ELVIN
JONES
(ΑΠΟΛΑΕΙΣΤΙΚΗ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ)

ΣΤΟΝ ΚΑΘΡΕΦΤΗ ΣΟΥ
ΚΟΙΤΙΕΣΑΙ
ΚΙ ΑΠΟ ΜΟΝΗ ΣΟΥ
ΑΓΑΠΙΕΣΑΙ

ΟΙ ΝΕΚΡΟΘΑΦΤΕΣ
ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

ΥΜΑΓΚΕΣ ΠΟΥ
ΔΕΝ ΤΡΑΤΗΣΕΕ
ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ

ΥΤΑΚΗΣ ΣΟΥΚΑΣ

ΚΙΝΗΜΑ ΕΦΟΙΔΟΜΕΝΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΥΛΑΪΚΑ ΜΟΥΣΙΚΑ
ΟΡΓΑΝΑ ΕΕ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΚΑ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ - ΣΤΟ ΧΑΡΑΜΑ

ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟ ΡΟΚ ΕΝ ΡΟΜ

ΥΗΧΟΛΗΨΙΑ ΜΟΥΣΙΚΑΣ
ΜΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ

Ο
ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ
ΟΛΟΖΩΝΤΑΝΟΣ
ΔΙΣΚΟΣ
ΤΩΝ
STONES

ΣΕ ΔΙΣΚΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΣΕΤΕΣ

ΝΤΕΦΙ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ΔΗΜΑΚΗ Ζ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ
ΤΗΛ. 6449.105
ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΛ. 8643.852

ΕΚΔΟΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΙΠΑΓΑΝΗΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΞΓΔΑΚΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΦΑΛΗΡΕΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΟΡΤΖΗΣ
ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΑΝΙΚΑΣ
ΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΟΜΟΙΡΑΣ
ΑΚΗΣ ΛΑΔΙΚΟΣ
ΣΤΕΜΗ ΣΚΟΥΡΑΕΤΟΥ
ΠΕΤΡΟΣ ΛΙΝΑΡΔΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΛΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΙΤΖΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Εθνάρχου Μακαρίου 30

ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΩ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΣ

ΓΡΑΦΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΦΕΣΙΑ
ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΟΥΛΙΟΥ 10
ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Graphia TAMIS
ΚΑΡΑΟΛΗ 21
ΝΕΑ ΧΑΛΚΗΔΩΝΑ
ΤΗΛ. 2513.308

ΤΕΥΧΟΣ 2
1982
ΤΙΜΗ 100 ΔΡΧ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	1
ΣΧΟΛΙΑ	2-10
GARY REACOCK TRIO	11
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ - ΣΤΟ ΧΑΡΑΜΑ	12-13
ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΝ ΟΠΟΤΕ ΒΑΡΕΘΟΥΝ	
ΟΙ ΕΝΟΡΚΟΙ	14-19
ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ	20-21
ΤΑΚΗΣ ΣΟΥΚΑΣ	22-24
ΣΤΟΝ ΚΑΘΡΕΦΤΗ ΣΟΥ ΚΟΙΤΙΕΣΑΙ	
ΚΙ ΑΠΟ ΜΟΝΗ ΣΟΥ ΑΓΑΠΙΕΣΑΙ	25-31
ΛΑ·Ι·ΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	32-33
ΜΑΓΚΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΑΤΗΣΕ ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ	34-35
ΛΑ·Ι·ΚΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	
ΣΕ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ	36-37
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ	38
ΗΧΟΛΗΨΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ	39-40
ΜΑΚΡΥΑ ΑΠ' ΤΙΣ ΚΑΝΝΕΣ	41
ELVIN JONES - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	42-48
ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟ ΡΟΚ ΕΝΤ ΡΟΛΛ	49-51
ΚΙΝΗΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	52-54
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ - ΜΕΡΟΣ Β	55-57
ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ	58-59
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ	60-61
ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ	62-68
ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΝΤΕΦΙ	69-72

ΚΤΗΝΗ ...

Για πολλά χρόνια τα ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ των αγοριών και των κοριτσιών με τα ονειροπόλα μάτια, που σφάχτηκαν, κάηκαν ζωντανά ή κατακομματιστήκαν από το αμερικανοκίνητο ισραηλινό ΤΕΡΑΣ, θα πλανιούνται όχι μόνο πάνω από τη σφυροκοπημένη ΓΗ ΤΟΥΣ και τα χαλάσματα των σπιτιών τους, αλλά και μέσα στη ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ αυτών, που κάτι τους έχει απομείνει απ' αυτήν.

Λόγια συμπαράστασης, λόγια αλληλεγγύης, λόγια αγανάκτησης... είναι ΛΟΓΙΑ... ΛΟΓΙΑ... ΛΟΓΙΑ...

Βρωμερά υποκείμενα, Ρήγκαν - Μπέγκιν - Σαρόν - και-όλιοι-οι-όμοιοι-σας, ναζήδες, κτήνη, το ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΑΣ είναι τόσο προμετετημένο, τόσο επαγγελματικό, τόσο ειδεχθές και τόσο στυγερό, που σιχαίνομαι και να ΣΑΣ ΦΤΥΣΩ.

ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟΙ...

Συνδρομές:

Εσωτερικού για ένα χρόνο 1.200 δρχ.
Για έξη μήνες 600 δρχ.
Επιχειρήσεις 2.500 δρχ.
Σπουδαστές Ωδείων 900 δρχ.

Εμβάσματα - Επιταγές:
Γιάννης Διαμαντόπουλος
Εθνάρχου Μακαρίου 30
Λυκόφρυνη

Για αναδημοσίευση κειμένων·σχεδίων
και φωτογραφιών από το ΝΤΕΦΙ
απαιτείται δίεσια από τον εκδότη.

ΘΕΑΤΡΟ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ 1 και 2 Σεπτέμβρη
ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΣΜΥΡΝΕΪΚΑ ΚΑΙ ΛΑΪΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (1922 - 1982)

Μέ τόν ευκαιρία της συμπλήρωσης 60 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή, το ΝΤΕΦΙ οργανώνει δύο λαϊκές συναυλίες με γνωστούς καλλιτέχνες του παλπού και νέου ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ και καταπλοκτικές ορχήστρες.

Πληροφορίες και Εισιτήρια:

ΝΤΕΦΙ 6449.105 - 8643.852

POP - II Τσακαλωφ και Πινδαρου, 3601.729 - 3630.868

ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ Γραβιας 7, 3601.591

JAZZ - ROCK Σίνα και Βησσαριωνος, 3627.726

ΧΝΑΡΙ Κιαφας 5 (Ακαδημιας), 3605.493

ΠΟΛΙΤΕΙΑ Ακαδημιας και Ιπποκρατους (Στοα), 3600.235

ΦΩΛΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ Πανεπιστημιου 25-29 (Στοα), 3229.560

ΠΟΡΕΙΑ Σολωνος 77, 3631.622

ΣΤΡΟΦΗ Σπ. Τρίκουπη και Στουρναρα (Εξαρχεια), 3636.906

MUSIC CORNER Πανεπιστημιου 36, 3636.815

DACAPO Σταδιου 30, 3243.247

PHILODISC Γαμβετα 1, 3631.450

MUSIC και VIDEO CLUB Γαμβετα 5, 3640.965

ZOZEΦ X. Τρίκουπη 83, 3641.520

AIXMH X. Τρίκουπη 50, 3608.960

50 - 50 Σκουφα 50, 3637.100

ΠΑΛΑΙΟΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ, Σολωνος 62, 3610.839

ΠΡΙΣΜΑ Μπουμπουλινας 48 (Πειραιας), 4172.366

ΜΠΟΣΤΑΝΟΓΛΟΥ Κολοκοτρωνη 92 (Πειραιας), 4112.258

ZOZEΦ Ζωσιμαδων 20 (Πειραιας), 4174.070

X. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 2ας Μαιου 32 (Ν. Σμυρνη), 9342.814

FIOPHONE Δαμαρεως 62 (Παγκρατι), 7510.628

ΗΧΟΣ Κονωνος 41 (Παγκρατι), 7517.741

JUKE BOX Θησεως 143 (Καλλιθεα), 9583.222

Α. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗ Αργολιδος 1 (Αμπελοκηποι), 6911.724

Σε αναζήτηση αφορμών για τη δημιουργία ενός Ελληνόφωνου ροκ εντ ρολλ

του Θοδωρή Μανίκα

«Στους Έλληνες μουσικούς του «ροκ», με τις καλύτερες διαθέσεις».

Η MARYLA RODOWICZ είναι από την Πολωνία, τραγουδίστρια, ψηλή, ξανθιά και όμορφη. Γράφει και τραγουδάει μερικά νωχελικά τραγούδια, στο στύλ JONI MITCHEL. Τα τραγουδάει στα Πολωνικά.

Ο IHMAD ήταν ένας συμφοιτητής μου, Σουδανός. Που και που μας έπαιζε τα ροκ - εν - ρολ τραγούδια του, στην κιθάρα. Τα τραγουδούσε στα Σουδανικά.

Οι SHARP TIES, οι APOCALYSIS, ο YIANNIS BELDEKAS είναι ελληνόπουλα. Γράφουν στα Αγγλικά.

Και, βέβαια, τα τελευταία τέσσερα χρόνια που αυτό το φαινόμενο οξύνθηκε, παρατηρήθηκε και μια ατελείωτη συζήτηση με θέμα της τη γλώσσα που θα πρέπει (;) να χρησιμοποιούν οι έλληνες μουσικοί του ροκ. Ελληνόφωνο ή αγγλόφωνοροκ; (Γιατί ελληνικό είναι ούτως η άλλως, αφού παράγεται από Έλληνες). Κι έρχομαι σήμερα, εγώ, όχι βέβαια για να δώσω την έτοιμη λύση, αλλά μάλλον για να εκθέσω μια σειρά από σκέψεις πάνω στο φαινόμενο αυτό,

έχοντας — δεν το χρύβω — σαν τελικό σκοπό μου, τη δημιουργία των προϋποθέσεων για μια συζήτηση που ίσως οδηγήσει σε κάποια ολική έκθεση απόψεων ποικιλόμορφων και, εν τέλει, σε κάποια συμπεράσματα. (Το «ίσως», έχει τη θέση μιας ασφαλιστικής δικλείδας, μιας και η πείρα του παρελθόντος έχει να μας δείξει ότι πολλές ανάλογου περιεχόμενου συζητήσεις δεν κατέληξαν και σε τίποτε σπουδαία συμπεράσματα).

Λοιπόν, εξ αρχής θα τοποθετηθώ ανεπιφύλακτα υπέρ της χρήσης μόνον της Ελληνικής γλώσσας, από τους μουσικούς και τα συγχροτήματα του τόπου που ηχητικά, τουλάχιστον, κινούνται γύρω από τη ροκ - εν - ρολ παράδοση. Κι αυτή η θέση μου, δεν έρχεται στο όνομα ενός τυφλού σωβινισμού (ή ροκ - εν - ρολ σωβινισμού, αν θέλετε), αλλά μάλλον μετά από μια μακροχρόνια σειρά σκέψεων, ακροάσεων, συγχρίσεων και αναζητήσεων, που θα εκτεθούν πιο κάτω.

Έτσι θ' αρχίσω έχοντας στο νου μου δύο δίσκους που τους θεωρώ σαν χαρακτηριστικά και πετυχη-

μένα παραδείγματα Ελληνόφωνου ροκ, το οποίο έγινε κάτω από δύο πρίσματα. Είναι ο «ΜΠΑΛΛΟΣ» του Διονύση Σαββόπουλου (ΛΥΡΑ 3573) και το «ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ — ΕΚΔΡΟΜΑΙ Ο ΜΗΤΣΟΣ» του Δημήτρη Πουλικάκου EMI 2J062 — 70262). Στον πρώτο, θα βρούμε το Σαββόπουλο, με τα Μπουρμπούλια και μερικούς φίλους, να μας δίνουν έναν «Ελληνικό ροκ» δίσκο έχοντας σαν πηγή άντλησης ιδεών ένα πλέγμα καθαρά ελληνικών αξιών στην τέχνη, στην οποιαδήποτε τέχνη, αλλά και στην ιστορία. Το πλέγμα αυτό ορίζεται από το εξώφυλλο του Ακριθάκη, τον τίτλο του δίσκου, την αφήγηση συγκεκριμένων θέσεων για ιστορικά θέματα (π.χ. «Κιλελέρ»), τη χρήση μουσικών φράσεων, θεμάτων και οργάνων που εντοπίζονται στη μουσική παράδοση του τόπου, το στίχο του Εγγονόπουλου που δανείζεται ο Διονύσης, και άλλα διάφορα. Από την άλλη μεριά, έχουμε μια υγιή αφομοίωση στοιχείων της παράδοσης του ροκ - εν - ρολ, που η αφομοίωση αυτή αρχίζει με ηχογραφημένα σημεία του τύπου «Ξανά, Ξανά, Ξανά, Ξανά, Ξανά, Ξανά» (πράγματα, δηλαδή που δεν εντοπίζονται στην εγχώρια δισκογραφία) και φτάνει μέχρι την διασκευή του «ALL ALONG THE WATCHTOWER» του BOB DYLAN.

Στο δεύτερο δίσκο, ο Πουλικάκος με τους Εξαδάκτυλους και άλλους φίλους έχουν σα βάση της δουλειάς τους κυρίως αυτή την υγιή αφομοίωση της ροκ - εν - ρολ παράδοσης, που προαναφέρει, ή μερών αυτής της παράδοσης (π.χ. ZAPPA, BEEFHEART) και, κατ' εξαίρεσιν, στοιχεία από το ελληνικό τραγούδι (π.χ. το ρεμπετοειδές «Πέξ μου βρε τρελάχ»).

Έτσι, άσχετα με το πού πέφτει το βάρος, θα εντοπίσει κανείς στους παραπάνω δύο χαρακτηριστικούς δίσκους τρία κοινά σημεία:

α. Γνώση, έστω και μερική, της παράδοσης του τόπου, παράδοσης που αφορά τόσο στην τέχνη, όσο και στην ιστορία, κι ακόμη επίγνωση και παρακολούθηση των καθημερινών διαδικασιών της ζωής μας και των προσπαθειών δημιουργίας, που άλλοι κάνουν δίπλα μας.

β. Πληροφορίες και επιλογές από την τεράστια ιστορία του ροκ - εν - ρολ (28 χρόνια τώρα) και όχι μόνον αυτού, αλλά και άλλων ρευμάτων του δυτικού και ανατολικού πολιτισμού, που μπορούν, κάτω από κατάλληλες συνθήκες, ν' αποτελέσουν σημεία αφετηρίας, για να κάνει κανείς ένα ωραίο τραγούδι.

γ. Μια δουλειά συλλογική, που ασφαλώς πηγάζει από την επίγνωση και εκτίμηση του τι μπορεί να καταφέρει ο Α φίλος ή ο Β συνεργάτης και του πώς μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε σωστά, για πιο καλό αποτέλεσμα.

Τα τρία παραπάνω στοιχεία, μαζί με ένα τέταρτο, το κυριώτερο, που είναι μια ενδοσκόπηση για εντοπισμό των πραγμάτων που μας καίνε και μας αφορούν, τα οποία θα μετουσιωθούν σε τραγούδια (την ανεύρεση και χρήση μιας προσωπικής και αληθινής γλώσσας, εν ολίγοις), είναι νομίζω αυτά που ορίζουν τις βασικές προϋποθέσεις για την δημιουργία ενός υγιούς και αυτόνομου ελληνόφωνου ροκ (ή ροκ - εν - ρολ, όπως το προτιμώ, λίγο ρομαντικά είν' η αλήθεια). Για αυτό και οι δύο παραπάνω δίσκοι νομίζω ότι αποτελούν ένα καλό σημείο για αρχή της συζήτησης. Γιατί, πέρα από το αν περιέχουν καλά ή κακά τραγούδια, μας δίνουν,

ταυτόχρονα, τα τέσσερα βασικά στοιχεία και θέτουν τις βάσεις για να μπορούμε να μιλάμε και να λέμε ότι όντος υπάρχει η δυνατότητα να πετύχουμε στην προσπάθεια για μια ανεύρεση του δρόμου και της γλώσσας του εγχώριου ροκ-εν-ρολ.

Αλλά ας πάμε και απέναντι. Ποιά είναι, εν τέλει, τα αίτια που δεκάδες ή απιδιά (και το ότι είναι ή αισθητικά με τον ήχο του ροκ. Ναι αλλά, αφ' ενός, έχουμε το παράδειγμα τραγουδιών που γράφτηκαν στα ελληνικά και δεν ήταν ούτε κακής αισθητικής, ούτε άμετρα (όπως τα περισσότερα τραγούδια των δύο προαναφερθέντων δίσκων), και, αφ' ετέρου, το παράδειγμα των πάμπολων ρεμπέτικων και λαϊκών τραγουδιών μας, όπου σε μικρές φράσεις (όπως και στο ροκ δηλ.) λέγονται πράγματα ενδιαφέροντα, με γλώσσα έξυπνη, περιεκτική σε νοήματα και κριτικής διαθέσεως πολλές φορές (τρία στοιχεία, δηλαδή, που είναι συχνά απαντώμενα και στο ροκ λεξιλόγιο).

Άρα το πρόβλημα μάλλον δεν είναι η γλώσσα που χρησιμοποιείται, αλλά ποιός και πως γράφει και τι γράφει.

Ένα δεύτερο επιχείρημα είναι ότι γράφοντας στα αγγλικά, φερ' ειπείν, μπορεί ο μουσικός να περνάει πράγματα, που, αν γραφόντουσαν στα ελληνικά, θα σκόνταφταν στη λογοκρισία. Όμως τώρα που θεωρητικά τουλάχιστον, η λογοκρισία στην τέχνη έχει αρθεί, το επιχείρημα πάει περίπατο.

Άσε που και υφισταμένης της λογοκρισίας, αφ' ενός, ξέρουμε ανθρώπους που πέρασαν στα τραγούδια τους θέσεις «επικίνδυνες» (π.χ. Αχης Πάνου, Δ. Σαββόπουλος) με έξυπνο τρόπο βέβαια, και, αφ' ετέρου, γράφοντας κάτι στα αγγλικά περιορίζεις σημαντικά τον αριθμό των πιθανών δεκτών των θέσεών σου, όπότε τελικά αυτολογοκρίνεσαι.

Ένα τρίτο, τέλος επιχείρημα ήταν και το μπούμεραγκ όλων των αγγλόφωνων τραγουδοποιών που το ενστερνίστηκαν. Η καριέρα στο εξωτερικό. Και πόσο καταστροφική αποδείχτηκε αυτή η πλάνη. Πρώτα από όλα, η, πολλές φορές, λανθασμένη μέχρι σημείου ασυναρτησιών χρήση της αγγλικής, στερεί εξ αρχής από αυτά τα παιδιά την προοπτική μιας τέτοιας καριέρας. Και δεύτερον, τα ίδια τους τα τραγούδια είναι συνήθως φτιαγμένα με τρόπο που να μη πείθουν ούτε τους ίδιους, αφού καταπιάνονται με θέματα που δεν τάχουν μέσα τους, με μεγαλόσχημα και τάχα μου «προβληματισμένα» θέματα, ξεχνώντας τις προσωπικές τους ανάγκες και βιώματα, άρα είναι και ψεύτικοι, στερούμενοι της δυνατότητας της «πειθούς» απέναντι στον ακροατή. Άσε που στα γραφεία των παραγωγών των εγγλέζων π.χ. εταιριών δίσκων, υπάρχουν δεκάδες κασέτες με τραγούδια σαφώς καλύτερα από αυτά που γράφουν οι περισσότεροι εγχώριοι μουσικοί μας, και τα οποία έχουν για μια διάφορους λογους απορριφθεί.

Άλλού πρέπει, λοιπόν, να ζητηθεί το πρόβλημα. Δεν φταίει ούτε η γλώσσα, ούτε η λογοκρισία, ούτε το όφαμα μιας διεθνούς καριέρας, που αναγκάζει ένα μουσικό να αρνηθεί την καθημερινή του γλώσσα. Άλλα, όταν αυτή η καθημερινή γλώσσα είναι ήδη και όλη ένα συνοθύλευμα πενήντα - εκατό κατά κόρον χρησιμοποιούμενων λέξεων («βασικά», «δικέ μου»,

«ας πούμε», κ.λ.π.), όταν, εκ των πραγμάτων, απαντάμε με «οκένι» και «μπαϊ», όταν, πάλι, ο μουσικός παρεξηγεί το ρόλο του και σχηματίζει την όποια προσωπική του «κουλτούρα», στο σπίτι του και με βάση το Χβιρτουόζο κιθαρίστα ή τον Γάφογο ντράμερ, τότε η σύγχυση που υπάρχει και που οδηγεί στο φαινόμενο που σήμερα συζητάμε, είναι προφανής.

Σ' ένα σημείωμά μου με τίτλο «Το ροκ - εν - ρολ στην Ελλάδα: μύθοι και πραγματικότητα» (ΑΝΤΙ 166, Δεκ. 1980, σελ. 44), έγραφα:

«Ένα πρώτο αποτέλεσμα της παρακολούθησης ή και της συμμετοχής μας σ' ένα χώρο έκφρασης που είναι προϊόν πολιτισμού διάφορου από τον δικό μας, θα πρέπει να είναι η ανάγκη για άντληση και αφομοίωση ιδεών ή και για μίμηση ακόμα. Θα έλεγα δε, ότι όσο πιο απλή είναι αυτή η έκφραση, τόσο περισσότερες αντιδράσεις θα έπρεπε να δημιουργεί και τόσο πιο εύκολα να δίνει στοιχεία για έμπνευση και αναδημιουργία. Όπως, λοιπόν, οι πρώτες κινηματογραφικές ταινίες δημιουργησαν το ερέθισμα για την ανάπτυξη ενός ντόπιου κινηματογράφου και, συνήθως, το πέτυχαν, έτσι θα έπρεπε το ροκ - εν - ρολ π.χ. να δώσει το ερέθισμα για την δημιουργία, αν όχι ενός «εθνικού ροκ - εν - ρολ», τότε τουλάχιστον ενός ενδιαφέροντος ροκ - εν - ρολ φτιαγμένου και παιγμένου από 'Ελληνες...»

Και πιο κάτω, για μουσικούς:

«Φταίνε, οπωσδήποτε, και αυτοί και κυρίως οι νέοι, οι δεκαοχτάρηδες και οι των πέριξ γηλικιών. Αυτοί που ποτέ δεν σκέφτηκαν ότι για να κεντρίσεις τον ακροατή σου με το ροκ, δύο τινά πρέπει να συμβούν: ή θα ερεθίσεις τα χορευτικά του ένστικτα (πράγμα

δύσκολο, αφού οι νεαροί, κυρίως «ροκάδες», χορεύουν, εδώ, πολύ περίεργα κι εντελώς α-συναισθηματικά) ή θα του μιλήσεις σε μια τίμια, απλή και σίγουρη γλώσσα για να τον ερεθίσεις εγκεφαλικά. Τίποτε δεν συμβαίνει όμως, γιατί, οι περισσότεροι ροκ μουσικοί μας, πλανώνται ανάμεσα σε μεταφυσικά μηνύματα και βασανιστικά θέματα ή σε οργανικές επιδείξεις - κακόγουστες συνήθως - χιλιοακουσμένων χλισέ». 51

Και, μάλλον, αυτά που τότε έγραφα ισχύουν και σήμερα και, δυστυχώς, τα πράγματα δείχνουν πως θα ισχύουν για καιρό ακόμα. Ευτυχώς που, μέσα σ' όλα, έχουμε τις περιπτώσεις ελληνόφωνων συγχροτημάτων, των «Μουσικών Ταξιαρχιών» και των «Φατμέ», που (ανεξάρτητα και πάλι με το αν μας αρέσουν ή όχι τα τραγούδια τους) το ενδιαφέρον που δείχνει ο κόσμος για παρακολούθηση της δουλειάς τους, μπορεί (με κάποια επιφύλαξη) ν' αποτελεί μιαν ένδειξη ότι τώρα κάτι μπορεί να γίνει. Κι αν ο αριθμός αυτών των, τέτοιας λογικής, μουσικών, αυξηθεί, τότε ίσως να μπορέσουμε κάποτε να μιλήσουμε για μια κάποια ανθηρή και ουσιώδη περίοδο ελληνόφωνου ροκ. Στο κάτω - κάτω είναι στο χέρι όλων να βοηθήσουμε, να συζητήσουμε, να διαφωνήσουμε βέβαια, αλλά είναι θεμιτή και η απαίτηση νάχουμε και δυο-τρία «δικά μας» τραγούδια για να χορεύουμε, να ουρλιάζουμε, να πηδάμε πάνω - κάτω ή να παίζουμε ξύλο με τα ΜΑΤ. Κι όχι για χατήρι του οποιουδήποτε βιρτουόζου κυρίου Γκάλαχερ ή όπως αλλιώς. Καταλάβατε; Και ελπίζω μια σειρά συζητήσεων πάνω στο θέμα, με τους 'Ελληνες μουσικούς, να βοηθήσει περισσότερο στο να βρούμε μιαν άκρη.

ΣΠΑΝΙΟΙ ΔΙΣΚΟΙ ΣΕ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ANTITΥΠΑ

- Johnny Cash / Greatest Hits**
- Herb Alpert / Magic Man**
- George Duke / Reach For It**
- The Best of Mahavishnu Orchestra**
- Weather Report / Night Passage**
- Miles Davies / The Man With The Horn**
- Harry Belafonte / Loving You Is Where I Belong**
- Various / Illegal GREATEST HITS**
- Sammy Hagar / Standing Hampton**
- James Taylor / Dad Loves His Work**
- The Flock**
- Janis Joplin / Cheap Thrills**
- Peter Frampton / Breaking All The Rules**
- Hazel O' Connor / Breaking Glass**
- Iggy +The Stooges / Raw Power**
- Country Joe / I Feel Like I'm Fixing**
- Blue Öyster Cult / Agents Of Fortune**
- The Clash**
- The Dice**
- Art Garfunkel / Scissors Cut**

το σπίτι της ανεξαρτητής παραγωγής

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΤΗΣ

ΠΕΙΡΑΙΩΤΙΚΗ ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ
(ACBA)

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ

(ACBA)

ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ

ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΓΑΙΗΣ
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ)

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ

ΤΟ ΣΜΥΡΝΕΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΣ
ΜΕΤΑ ΤΟ 1922.
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΤΩΝ ΡΕΜΠΕΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

SPHINX - SPHINX

(ACBA)

SPHINX

ΕΙΤΑ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
(ACBA)

ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΠΙΑΝΟΕΠΑΦΕΣ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

ΦΛΩΡΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

NZPPT
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - Φ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥ ΜΠΑΡΑΚΟΥ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

POP ELEVEN

ΠΙΝΔΑΡΟΥ 38 και ΤΣΑΚΑΛΩΦ
3601729 - 3630868

Ρεμπέτικα με την καλή έννοια
του Γιάννη Καλαϊτζή

ΣΤΑ ΒΟΤΕΛΑΚΙΑ

